

■ شنبه ۹ خرداد ۱۴۰۵ ■ شماره ۲۲۰ ■ ۱۳ ذی‌الحجه ۱۴۴۷ ■ ۳۰ می ۲۰۲۴

۱۱:۲۹	اذان ظهر:	۱۲:۰۲	اذان ظهر:
۱۸:۴۲	غروب آفتاب:	۱۹:۱۳	غروب آفتاب:
۱۹:۰۳	اذان مغرب:	۱۹:۳۴	اذان مغرب:
۲۲:۳۷	نیمه شب:	۲۳:۱۰	نیمه شب:
۲۳:۳۱	اذان صبح فردا:	۰۳:۰۷	اذان صبح فردا:
۰۴:۱۶	طلوع آفتاب فردا:	۰۴:۵۰	طلوع آفتاب فردا:

تهران

امام علی علیه السلام می فرمایند:
أَوَّلُ الدِّينِ مَعْرِفَتُهُ؛

نخستین گام دینداری، شناخت خداست.

[نبح البلاغه، خلیفه]

تحلیل گفتمان پیام رهبرانقلاب به مجلس دوازدهم،از«اختلاف دیدگاه» تا«تله تنازع»

دکترین امنیت داخلی

مهدی نجفی

Political@khorasannews.com

پیام اخیر رهبر معظم انقلاب اسلامی را نباید در حدیک توصیه اخلاقی ساده یا دعوتی گذرا به همدلی تقلیل داد. این پیام، در واقع ترسیم مختصات میدان نبرد آینده است. جبهه‌ای که دیگر در مرزهای جغرافیایی یا پشت میزهای دیپلماسی خلاصه نمی‌شود، بلکه قلب افکار عمومی، ذهن آحاد جامعه و گسست‌های میان جریان‌های سیاسی – اجتماعی را هدف گرفته است.

ایشان با کالبدشکافی راهبرد خصمانه دشمن، تأکید کردند که بوق‌های تبلیغاتی و اتاق‌های فکر غرب، پس از ناکامی در جنگ سخت، شکست در پروژه تحریم اقتصادی و بن‌بست در محاصره سیاسی، اکنون به «مهندسی تفرقه و فروپاشی اجتماعی» روی آورده‌اند. این یعنی ورود به فاز جدیدی از یک جنگ ترکیبی تمام‌عیار؛ کارزاری که هدفش نه تخریب بتن و آهن، بلکه فرسایش سرمایه اجتماعی و ترک‌انداختن بر دیوار انسجام ملی است.

از «اختلاف دیدگاه» تا «تله تنازع»

تاریخ معاصر گواهی می‌دهد که هرگاه بدخواهان ایران در تقابل سخت شکست

خورده‌اند، بلافاصله روی گسل‌های داخلی خیمه زده‌اند. از فشارهای معیشتی تا پمپاژ دروغ در فضای مجازی، همگی یک کانون مرکزی را هدف گرفته‌اند: تبدیل تفاوت سلیقه‌های طبیعی به بحران‌های هویتی و امنیتی.

وجود اختلاف نظر در هر جامعه‌پویایی، نه یک نقص، بلکه موتور محرک پیشرفت است. حتی در میان وفاداران به انقلاب نیز تفاوت در روش‌ها و اولویت‌ها امری بدیهی است. اما مرز سرخ و خطرناک، عبور از «اختلاف» و سقوط به چاه «تنازع» است؛ همان هشدارباش صریحی که

در پیام رهبری طنین‌انداز شد.

تنازع یعنی جایگزینی «حذف» به جای «رقابت»، بدل شدن «نقد» به «تخریب» و تبدیل «تفاوت سلیقه» به «دشمنی». در چنین اتمسفری، دشمن نیازی به صرف انرژی ندارد؛ چرا که جامعه خودش به دست خودش وارد فرایند خودتخریبی و استهلاک داخلی می‌شود.

حتی اختلافات موجه نیز مرز دارند

شاه‌بیت پیام رهبر انقلاب، ممنوعیت تبدیل «اختلافات موجه» به تفرقه است. این یک خط‌کشی هوشمندانه است؛ به این معنا که حتی اگر نقد شما وارد، مطالبات‌تان برحق و گلایه‌های‌تان کاملاً قانونی باشد، نباید فرم

بیان و مدل پیگیری آن به همبستگی ملی آسیب بزند. امروز مترو معیار رفتار سیاسی ما، فقط «حق یا ناحق بودن» نیست، بلکه باید سنجید که خروجی این رفتار، پازل اقتدار کشور را کامل می‌کند یا به تکه‌ای از پازل عملیاتی دشمن تبدیل می‌شود؟ امروز اتاق جنگ روانی رسانه‌های معاند روی همین گسل‌ها فعال است تا میان مردم و حاکمیت، جریان‌های سیاسی، اقوام و مذاق‌های مختلف فکری، دیوار انشقاق بسازد. در این اتمسفر غبارآلود، گاهی یک موضع‌گیری سنجیده به یک کل کل جناحی، سوختِ باروتِ رسانه‌های بیگانه را تأمین می‌کند.

چتر وسیع انسجام ملی: از وفاداران انقلاب تا دلدادگان ایران

مخاطب این پیام، یک قشر خاص نیست؛ رهبری همه کسانی را که به «اسلام و انقلاب» یا حتی صرفاً به «استقلال، عظمت و سربلندی ایران» عرق دارند، به میدان غلبه بر تفرقه فراخوانده‌اند. این تعبیر نشان می‌دهد که حفظ امنیت و انسجام ملی، فراتر از خط‌کشی‌های مرسوم جناحی است. هر کس که دلش برای فردا و آینده این مرز و بوم می‌تپد، در قبال حفظ صلح اجتماعی مسئول است.

باید تأکید کرد که وحدت، به معنای خفه کردن

روابطعمومی: ۰۹۱۱۱۰۳۷۰۰۵۱
نمابرگواهی‌ها: ۰۲۶۵۷۷۷۲۰۵۱
نمابرگهی‌ها: ۰۳۵۰۳۷۶۱۲۰۵۱
تلفن امورمشترکین: ۰۳۷۰۰۳۷۷۰۵۱
دفتر تهران: خیابان نوابر، خیابان نظامی گنجوی کوچه ناردارن، پلاک ۲۳
تلفن و فاکس دفتر تهران: ۰۲۱ ۸۸۸۷۱۳۰۹

سامانه ثبت آگهی آنلاین خراسان:
www.khorasanet.ir

چاپ‌مشهد: شهرچاپ‌خراسان | چاپ‌تهران: چاپخانه جام جم برتر برنا

نخبگان سیاسی، اهالی رسانه و فعالان فضای مجازی سنگین‌تر از همیشه است؛ هر قلم، تحلیل یا تئوتی که شکاف‌ها را عمیق‌تر کند، گل به خودی در زمین دشمن است.

هر قدمی که بذر امید، اعتماد و همگرایی را در دل‌ها بکار د، جلوه‌ای از جهاد ملی برای صیانت از ایران است.

بنابراین، این فرمان که «اختلافات غیرموجه و حتی موجه را به تنازع و تفرقه تبدیل نکنید»، یک توصیه اخلاقی صرف نیست؛ بلکه یک پیوست استراتژیک و حیاتی برای عبور مقتدرانه ایران از پیچ تاریخی پیش‌رو است.

رئیس مجلس و رئیس هیئت مذاکره‌کننده ایران، درپیامی ۳ بندی موضع صریح ایران را درخصوص مذاکره با آمریکا اعلام کرد

مثلث مذاکره ایران با آمریکا

موشک، بی‌اعتمادی، آمادگی

جنگ آماده‌شود.

این گزاره از یک منظر دیگر نیز اهمیت دارد. طی هفته‌های اخیر، بخشی از افکار عمومی و حتی برخی جریان‌های سیاسی نگران بودند که ورود ایران به مذاکرات و احتمال دستیابی به توافق، به نوعی خوش‌بینی راهبردی منجر شود و زمینه غافلگیری مجدد کشور در برابر آمریکا و اسرائیل را فراهم کند؛ نگرانی‌ای که ریشه آن در تجربه‌های گذشته و بی‌اعتمادی عمیق به رفتار واشنگتن است. اما پیام قالیباف عملاً چنین برداشتی را رد می‌کند. اهمیت موضوع از آن جهت است که این سخنان نه از سوی یک دیپلمات صرف، بلکه از زبان رئیس هیئت مذاکره‌کننده ایران و یکی از چهره‌های باسابقه حوزه دفاعی و امنیتی کشور بیان شده است. وقتی مسئول مستقیم مذاکرات تأکید می‌کند که «پیروز هر توافقی کسی است که از فردای آن، بهتر برای جنگ آماده‌شود»، در واقع این پیام را مخابره می‌کند که هیچ توافقی قرار نیست موجب تغییر در محاسبات امنیتی و دفاعی ایران شود.

بر اساس این منطق، توافق نه به معنای پایان تهدید، بلکه صرفاً به معنای مدیریت بخشی از بحران‌های جاری است. به بیان دیگر، حتی اگر توافقی حاصل شود، ساختار امنیتی و نظامی ایران با فرض خوش‌بینی به آمریکا با کاهش تهدیدات منطقه‌ای یا باطراحی نخواهد شد. تهران همچنان بدترین سناریوها را محتمل می‌داند و حفظ آمادگی دفاعی را بخشی از الزامات دوران پس از توافق تلقی می‌کند.

از این منظر، بند سوم پیام قالیباف را می‌توان مهم‌ترین تضمین سیاسی برای منتقدان داخلی مذاکرات دانست؛ پیامی که می‌گوید مذاکره در حال انجام است، اما هیچ‌کس در تهران قرار نیست امنیت کشور را بر پایه اعتماد به واشنگتن بنا کند.

مجموع این سه بند نشان می‌دهد که تهران در حال پیگیری نوعی دیپلماسی قدرت‌محور است؛ رویکردی که در آن مذاکره نه جایگزین قدرت‌سخت، بلکه مکمل آن تلقی می‌شود. از این منظر، هدف ایران دستیابی به توافقی است که فشارهای اقتصادی و امنیتی را کاهش دهد، بدون آنکه اهرم‌های بازدارندگی خود را از دست بدهد.

این پیام همچنین برای میانجی‌های قطری و پاکستانی و نیز طرف آمریکایی حامل یک هشدار روشن است؛ این که تهران توافقی را صرفاً زمانی قابل قبول می‌داند که مبتنی بر اقدام متقابل، راستی آزمایی عملی و حفظ موازنه قدرت باشد.

ترامپ باز هم خواسته‌های خود از ایران را فهرست کرد
همزمان با انتشار پیام سه‌بندی قالیباف، دونالد ترامپ نیز در تازترین موضع‌گیری خود بخشی از انتظارات واشنگتن از توافق احتمالی را تشریح کرد. رئیس جمهور آمریکا اعلام کرد تنگه هرمز باید فوراً برای ترد کشتی‌ها بازگشایی شود، محاصره دریایی پایان می‌یابد و کشتی‌های متوقف‌شده در منطقه امکان بازگشت به مسیرهای عادی خود را پیدا کنند. او همچنین از تعیین تکلیف ذخایر اورانیوم غنی‌شده ایران به عنوان یکی از محورهای اصلی مذاکرات نام برد.

عماد سلیمانی -در حالی که گزارش‌ها از پیشرفت نسبی مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا در دوحه همچنین ردوبدل پیام‌هایی توسط اسلام‌آباد حکایت دارد و مقامات آمریکایی از نزدیک شدن طرفین به یک تفاهم سخن می‌گویند، قالیباف، رئیس مجلس و رئیس هیئت مذاکره‌کننده ایران، با انتشار پیامی سه‌بندی تلاش کرد تصویری روشن از منطق حاکم بر رویکرد تهران ارائه کند که به نظر می‌رسد نوعی مانیفست مذاکره جمهوری اسلامی در مرحله کنونی گفت‌وگوها باشد.

مذاکرات ایران و آمریکا در شرایطی وارد مرحله‌ای حساس شده که از یک سو آمریکایی‌ها از پیشرفت قابل توجه در روند گفت‌وگوها سخن می‌گویند از سوی دیگر تهران همچنان نسبت به دستیابی قریب‌الوقوع به توافق ابر از احتیاط می‌کند. در چنین فضایی، تأییت سه‌بندی محمدباقر قالیباف را می‌توان مهم‌ترین پیام سیاسی منتشرشده از سوی تهران در روزهای اخیر دانست. قالیباف در نخستین بند این پیام تأکید کرد: «ما امتیازات را نه با گفت‌وگو، بلکه با موشک‌ها می‌گیریم، در مذاکره فقط آن‌ها را تفهیم می‌کنیم».

این جمله در واقع خلاصه‌ای از نگاه ایران به نسبت میان میدان دیپلماسی است. بر خلاف رویکردی که مذاکره را ابزار اصلی کسب امتیاز می‌داند، ایران معتقد است آنچه طرف مقابل را به پای میز گفت‌وگو آورده، هزینه‌های میدانی و موازنه قدرت است. از این منظر، مذاکره نه نقطه آغاز کسب امتیاز، بلکه مرحله تثبیت دستاوردهایی است که پیشتر در میدان حاصل شده‌اند. این موضع در شرایطی مطرح می‌شود که همزمان با ادامه مذاکرات، تنش‌های نظامی در خلیج فارس و پیرامون تنگه هرمز نیز ادامه یافته است. حملات متقابل روزهای اخیر نشان داده که ایران و آمریکا همچنان در حال استفاده همزمان از دواهرم دیپلماسی و فشار نظامی هستند.

بند دوم پیام قالیباف نیز حامل یک پیام روشن به طرف آمریکایی است؛ «اعتمادی به تضمین‌ها و حرف‌ها نداریم، فقط رفتارها معیار است. هیچ اقدامی پیش از اقدام طرف مقابل انجام نخواهد شد».

این بخش را باید بازتاب مستقیم تجربه برجام دانست. در نگاه سیاستمداران ایرانی، خروج آمریکا از توافق هسته‌ای در سال‌های گذشته موجب شده اعتبار تضمین‌های سیاسی واشنگتن به شدت کاهش یابد. به همین دلیل تهران اکنون بر اصل اقدام متقابل و همزمان تأکید می‌کند. بر اساس همین منطق است که ایران در مذاکرات اخیر، رفع عملی بخشی از فشارهای اقتصادی و ارائه نشانه‌های ملموس از تغییر رفتار آمریکا را مقدم بر هر گونه اقدام یک‌جانبه می‌داند. به عبارت دیگر، از نگاه تهران، اعتماد دیگر به هیچ عنوان وجود ندارد بلکه باید از طریق رفتار عملی طرف مقابل تولید شود.

اما شاید مهم‌ترین بخش پیام قالیباف بند سوم آن باشد؛ جایی که می‌گوید: «پیروز هر توافقی کسی است که از فردای آن، بهتر برای

تهدید متحدان عرب ازسوی واشنگتن، نشانه پایان مدل

امنیت اجاره‌ای در منطقه غرب آسیاست؟

بن بست زیر چتر آمریکا

جعفر یوسفی

Political@khorasannews.com

تحولات هفته‌های اخیر در خلیج فارس، پرششی بنیادین را بار دیگر پیش‌روی دولت‌های عربی منطقه قرار داده است. آیا امنیت را می‌توان همچنان از یک قدرت خارجی خرید

و به تداوم آن اطمینان داشت؟

تهدید کم‌سابقه دونالد ترامپ علیه عمان و هشدارهای متعاقب مقام‌های آمریکایی، بیش از آن که یک اختلاف مقطعی میان واشنگتن و مسقط باشد، نشانه تغییری عمیق در قواعد بازی امنیتی منطقه است. آنچه رخ داده، این پیام روشن را به متحدان عرب آمریکا مخابره می‌کند که حمایت امنیتی آمریکا، نه یک تعهد دائمی، بلکه امتیازی مشروط به تبعیت کامل از اولویت‌های راهبردی ایالات متحده است.

ماجرای زمانی جدی شد که گزارش‌هایی درباره گفت‌وگوهای احتمالی عمان و ایران درباره سازوکارهای جدید مدیریت تنگه هرمز منتشر شد. درواکش، ترامپ در جلسه آیینیه خود با ادبیاتی بی‌سابقه اعلام کرد، عمان باید «رفتار مناسب» داشته باشد و در غیر این صورت با پیامدهای سنگین روبه‌رو خواهد شد. اندکی بعد نوزیر خزانه‌داری آمریکا از احتمال اعمال تحریم‌های سخت علیه این کشور سخن گفت.

اهمیت این موضوع تنها در نوع ادبیات به کاررفته نیست؛ بلکه در این واقعیت نهفته است که عمان طی دهه‌های گذشته یکی از متوازن‌ترین شرکای منطقه‌ای آمریکا بوده است. کشوری که همواره نقش میانجی میان تهران و واشنگتن را ایفا کرده و از ورود به قطب‌بندی‌های تند منطقه‌ای پرهیز داشته است. با این حال، همین کشور نیز زمانی که در موضوعی مرتبط با تنگه هرمز از چارچوب مطلوب واشنگتن فاصله گرفت، با تهدید مستقیم مواجه شد.

همزمان، فشارهای سیاسی بر عربستان سعودی نیز افزایش یافته است. برخی سناتورهای جمهوری خواه و چهره‌های نزدیک به دولت آمریکا در هفته‌های اخیر به صراحت از ریاض خواسته‌اند در قبال ایران مواضع سخت‌گیرانه‌تری اتخاذ کند. حتی اظهارات تهدیدآمیز علیه رهبران برخی کشورهای عربی نشان می‌دهد واشنگتن دیگر حاضر نیست هزینه سنگین حضور نظامی و امنیتی خود در منطقه را بدون دریافت همراهی کامل سیاسی بپردازد.

این وضعیت، دولت‌های عربی را با یک معضل راهبردی روبه‌رو کرده است. طی چند دهه گذشته، بسیاری از کشورهای حوزه خلیج فارس امنیت خود را بر پایه اتکا به یک حامی خارجی بنا کرده‌اند. این مدل تا زمانی کارآمد بود که منافع واشنگتن و پایتخت‌های عربی هم‌پوشانی